

מידול רשתות חברתיות טכנולוגיות במסגרות חינוכיות ותרומתן ללמידה

ערין בדארנה

בהנחיית: ד"ר דפנה רבן, אוניברסיטת חיפה וד"ר איריס רכב, אוניברסיטת אריאל

למידה בעזרת טכנולוגיה דיגיטלית הפכה לחלק בלתי נפרד משיגרת הלמידה, מה שמניע ליצירת שינוי משמעותי במערכת החינוך בישראל ובהתאם לעולם הרשתות החברתיות שאנו חיים בו כיום. בתי ספר שואפים לשקף את המציאות החדשה וליישם אותה בדרך יעילה שתתרום ללמידה. התלמידים נדרשים ללמוד כיצד להיות משתפי פעולה יעילים בהעברת מידע, איך לתקשר עם אנשים סביבם ואיך להיות מעורבים.

בהתאם לכך, במחקר הנוכחי, אנו בודקים את אפקטיביות הלמידה דרך הרשת הכיתתית בעזרת הטאבלט, ובוחנים את השפעת מדדי הרשת החברתית על המרכזיות של התלמיד בכיתה ותרומתה להצלחה בלמידה.

המחקר הועבר כניסוי בחטיבת ביניים בתל מונד בכיתה קבועה, בין 15 כיתות (ז'-ח').
הניסוי מורכב מ: 1. שאלון מקדים-שאלות כלליות על התלמיד 2. שתי מטלות רכישת ידע שכל תלמיד צריך לבצע באמצעות שני סוגי תוכן - טקסט ווידאו - בתחום הגיאוגרפיה. ולבסוף, כל תלמיד התבקש לבחור חמישה תלמידים מהכיתה שיש לו איתם קשר באמצעות טכנולוגיות ניידות.
התלמידים חולקו לקבוצות של ארבעה תלמידים, אשר עבדו בשתי סיטואציות למידה, אישית וקבוצתית.

תוצאות המחקר מעידות על קשר חזק בין מרכזיות התלמיד על פי מדדי הרשת למידת הצלחתו בעבודה בקבוצה באמצעות טאבלט ולמידת הצלחתו בלמידה. תלמיד שיש לו יותר קשרים בכיתה, בין אם הוא פונה לקבל מידע או שפונים אליו בבקשה לקבלת מידע או שהוא מתווך בין תלמידים מרכזיים, כך הוא שולט יותר בזרימת המידע ומצליח יותר בלמידה. תלמיד אשר מוגדר כקרוב יותר לתלמידים מרכזיים מצליח פחות בלמידה מהסיבה שהוא עסוק יותר בפן החברתי.

המחקר הנוכחי יאפשר לאנשי חינוך יכולת הבנה מעמיקה בנוגע לתרומה הייחודית של יצירת רשת כיתתית והשפעתה על זרימת המידע בין התלמידים וכן להבין ולגלות מאפיינים ומדדים חשובים נוספים לתחום החינוך.